

กรอบความตกลงการค้าระหว่างอาเซียนกับจีน

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2544 ผู้นำอาเซียน-จีนเห็นชอบให้มีการจัดตั้ง FTA โดยให้มีการลดภาษีขั้นต้นก่อน (Early Harvest) และเจรจาเปิดเสรีเต็มรูปแบบต่อไป โดยมีเป้าหมายให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายใน 10 ปี สินค้ากลุ่มแรกที่ลดภาษีระหว่างกันเป็นสินค้าภายใต้ Early Harvest Scheme ในพิกัด 01-08 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และจะลดลงเหลือ 0% ภายในปี 2549 สำหรับอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และจีน ส่วนอาเซียนใหม่ให้ยืดหยุ่นได้ถึงปี 2553

ไทยและจีนได้ลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ ระหว่างกันเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2546 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยลดภาษีสินค้าผัก พิกัดตอนที่ 07 และผลไม้ พิกัดตอนที่ 08 เหลือ 0% ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 มีระยะเวลา 2 ปี หรือภายใน 30 กันยายน 2548 ยกเว้นสินค้า 4 รายการ ได้แก่ มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ กระเทียมสด และเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ โดยกำหนดโควตาที่ได้รับการยกเว้นภาษีหรือมีอัตราภาษีเป็น 0% และกำหนดภาษีสำหรับสินค้าประเภทเดียวกันแต่อยู่นอกโควตา

การประชุมผู้นำอาเซียนครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2547 ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาชน รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและจีนได้ลงนามความตกลงการค้าสินค้าภายใต้การเปิดเสรีอาเซียน-จีนเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 ซึ่งความตกลงดังกล่าวจะครอบคลุมการเปิดเสรีสินค้าทั้งหมด และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 โดยจะเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ทั้งนี้ สมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศและจีน จะยกเลิกภาษีสินค้าหรือเปิดเสรีภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับสมาชิกใหม่ของอาเซียนจะได้รับความยืดหยุ่นให้เปิดเสรีซ้ำออกไปอีก 5 ปี อย่างไรก็ตามในช่วงที่แต่ละประเทศจะต้องปรับตัวและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันจะยังคงสินค้าอ่อนไหว (Sensitive List) ที่จะได้รับความคุ้มครองและยืดเวลาการลดภาษีออกไปดังนี้

สินค้าอ่อนไหวของไทย จะเริ่มลดภาษีในวันที่ 1 มกราคม 2555 และมีอัตราภาษีสุดท้ายเป็น 0-5% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2561 ประกอบด้วย สินค้าเกษตร ได้แก่ กาแฟ ชา ข้าวบางชนิด น้ำมันปาล์ม น้ำตาล และไหมดิบ และ สินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ หินอ่อน สี ยางรถยนต์และจักรยานยนต์ รองเท้าที่ทำด้วยยาง แก้วและกระจก เซรามิก เหล็กและผลิตภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น ลวดและเคเบิล รถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์และของเล่น

สินค้าอ่อนไหวของจีน ประกอบด้วย สินค้าเกษตร ได้แก่ กาแฟ ข้าวสาลี ข้าวบางชนิด น้ำมันจากพืชต่างๆ และน้ำตาล ส่วน สินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ ปู โพลีเอทิลีน ยาง ไม้และผลิตภัณฑ์ กระดาษ และผลิตภัณฑ์ สิ่งทอบางรายการ (โดยเฉพาะส่วนที่มีส่วนผสมของขนสัตว์) โพลีเอสเตอร์ โททาคีนีล รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

กรอบการลดภาษีสินค้าในสินค้าปกติ

X=Applied MFN Tariff Rate	ACFTA Preferential Tariff Rate (Not later than 1 January)			
	2005 (2548)	2007 (2550)	2009 (2552)	2010 (2553)
$X \geq 20\%$	20	12	5	0
$15\% \leq X < 20\%$	15	8	5	0
$10\% \leq X < 15\%$	10	8	5	0
$5\% \leq X < 10\%$	5	5	0	0
$5\% < X$	Standstill		0	0

The first date of implementation shall be 1 July 2005

กรณีกรอบอาเซียน 6 ประเทศกับจีน

- แต่ละประเทศจะต้องลดภาษีเหลือ 0 -5 % ภายใน 1 กรกฎาคม 2548 โดยมีจำนวนรายการไม่น้อยกว่า 40 % อยู่ในรายการสินค้าปกติ
- แต่ละประเทศจะต้องลดภาษีเหลือ 0-5 % ภายใน 1 มกราคม 2550 โดยมีจำนวนรายการไม่น้อยกว่า 60 % อยู่ในรายการสินค้าปกติ
- แต่ละประเทศจะต้องยกเลิกภาษีระหว่างกันทุกรายการภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 โดยสินค้าไม่เกิน 150 รายการ สามารถยืดเวลาการลดภาษีไปจนถึงวันที่ 1 มกราคม 2555

สรุปรายการภาษี

- การลดภาษีสินค้าในช่วงแรกที่เร่งลดภาษีระหว่างไทยและจีนมีสินค้าในหมวด 01-08 จำนวน 384 รายการ (ประเภทพิศัยย่อย 6 หลัก) โดยเริ่มลดตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ในจำนวนนี้เป็นการลดภาษีเหลือ 0% เฉพาะหมวดผัก 07และผลไม้ 08 ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 มีกำหนดระยะเวลา 2 ปี
- จากสินค้า 5,121 รายการ ที่จะเริ่มลดภาษีตามกรอบข้อตกลงการลดภาษีระหว่างอาเซียนและจีนนั้น จะมีสินค้าที่ลดภาษีจริงจำนวน 896 รายการ ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และสินค้าที่ยังไม่ลดภาษีอีกจำนวน 4,225 รายการ

- สินค้าที่ยังไม่ลดภาษีในปี 2548 ทั้งหมดจำนวน 4,225 รายการ ประกอบด้วยสินค้าที่มีฐานภาษี 4 ประเภทคือ
  - สินค้าที่มีอัตราภาษีฐานไม่เกิน 5% และเท่ากับ 10%, 15% และ 20% สินค้าดังกล่าวจะลดภาษีในปี 2550 ส่วนสินค้าที่มีอัตราภาษีไม่เกิน 5% จะลดเหลือ 0% ในปี 2552
  - สินค้าอ่อนไหวจำนวน 359 รายการ ที่ยังไม่ต้องลดภาษี
  - สินค้าลดภาษีปกติของไทยที่จีนจัดเป็นสินค้าอ่อนไหว ดังนั้นไทยจึงยังไม่ต้องลดภาษีเช่นกัน ภายใต้หลักการต่างตอบแทน 30 รายการ
  - สินค้าบางส่วนที่กระทรวงการคลังได้ปรับลดภาษีเป็นการทั่วไปหลังจากวันที่กำหนดอัตราฐานในการลดภาษีเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2546 ภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ทำให้อัตราภาษีที่เก็บจริงขณะนี้ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในตารางการลดภาษี
- จากข้อมูลดังกล่าวจึงมีสินค้าที่จะลดภาษีจริง ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ภายหลังจากหักสินค้าอ่อนไหว 30 รายการ เพียง 866 รายการ หรือ 16.9% ของสินค้าที่อยู่ในข่ายการลดภาษี 5,121 รายการ และหากพิจารณาเฉพาะสินค้าที่มีอัตราภาษีสูงกว่า 20% จะมีจำนวนเพียง 699 รายการ หรือ 13.6% ของสินค้า 5,121 รายการ หรือ 80.7% ของสินค้าจำนวน 866 รายการ

สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

7 ธันวาคม 2547